

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. An Pactum remutuandi &c. Contractus Mohatra, & Montes Pietatis
contineant Usuram?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Quid de
pecunia u-
suraria?

23. Hoc tamen intelligendum, nisi pecunia usuraria cum alijs iuste acquisitis permixta fuerit, ut amplius discerni non possit: nam tunc per accidens, seu iure permixtionis efficeretur sua, arg. l. Si alieni, ff. de Solutionibus: qua de causa etiam pecunia furtiva, alteri pecuniæ propriæ permixta, efficitur recipientis, ut alibi (a) dictum. Veruntamen hoc dominium est duntaxat imperfectum, & cum obligatione tandundem restituendi, quantum quis per furtum vel usuras acquisivit, non obstante dictâ commixtione.

Pœnæ Usu-
ratorum.

24. CONCL. VI. Pœnæ Usurarium variæ sunt in Jure statutæ. I. Notoriè Usurarius est ipso Jure infamis. c. Infames 3. q. 7. II. Usurarius notorius non est admittendus ad Communionem Altaris, id est, sumptionem sacræ Eucharistiæ; neque ejus oblationes accipiendæ sunt, neque ipse mortuus Ecclesiasticæ Sepulturæ tradi debet. III. Testamentum, & quævis alia ultima voluntas Usurarij manifesti, ipso jure irrita est, nisi ante mortem restituerit, quæ per usuras acquisivit, vel de eorum restitutione idoneam cautionem, per pignora videlicet, aut fidejussores, dederit; prout habetur c. In omnibus. de Usuris, juncto cap. 2. eod. in 6.

QUÆSTIO III.

An Pactum mutuandi &c. Contractus Mohatra, & Montes Pietatis contineant Usuram?

An sit Usu-
ra, mutuare
cum Pacto
mutuandi
&c.

25. **Q**uæritur I. Utrum sit Usura, mutuare cum pacto, atque obligatione, ut mihi vicissim mutuës, aut certum officium conferas, vel ut ex mea officina, quæ tibi opus sunt, emas, & hujusmodi? Resp. Si talia dentur solummodo ex titulo remunerationis, aut si quis det mutuò ob speratam hujusmodi remunerationem, secluso alio pacto, non est Usura; secus dicendum, si ejusmodi obligatio remunerandi, officium conferendi, vel apud se merces emendi &c. in pactum deducatur; idque tanquam debitum exigatur. Patet hoc ex dictis *Quæst. preced. num. 12.* estque communis Doctorum. Unde Innocentius XI. hanc inter alias, ordine 42. Propositionem damnavit: *Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigatur tanquam ex benevolentia, & gratitudine debitum, sed solum si exigatur tanquam ex justitia debitum.* Hæc, inquam, Propositio est falsa & damnata.

26. Quæ-

26. Quæritur II. An contractus Mohatra sit illicitus, ac usurarius, nec ne? Ubi per contractum Mohatra dictum intelligitur ille, qui sic celebratur: Petit quis mutuos centum florenos a mercatore, & mercator non vult pecuniam mutuare, sed paratus est illi vendere merces credito, sed summo pretio, v. g. centum quinque florenis, ut eas vendat numeratâ pecuniâ cui voluerit, & ille res sic emptas denuò offerat mercatori, qui easdem emit, vel potius redimit pecuniâ numeratâ, pretio tamen medio, vel infimo, v. g. centum florenis, aut nonaginta quinque. Ita contractum Mohatræ explicat Lessius lib. 2. cap. 21. n. 130. & concordat Joannes Cardenas in Crisi Theologica ad Propositionem 40. ex damnatis ab Innocentio XI. quamvis addat, quòd in eo emantur credito merces summo pretio, cum pacto tamen retrovendendi infimo pretio pecuniâ numeratâ.

27. Resp. Talem contractum esse illicitum. Ita novissimè declaravit Innocentius XI. inter alias Propositiones etiam hanc, ordine 40. condemnando: *Contractus Mohatra licitus est etiam respectu ejusdem persona, & cum contractu retrovenditionis prævidè inito, cum intentione lucri.* Ratio est: quia talis Contractus continet Usuram mentalem, vel palliatam; nam hujusmodi venditio & emptio cum pacto redimendi, præsumitur tantùm ficta venditio & emptio, in effectu autem est Mutuum cum lucro ex foenore.

28. Quæritur III. Utrum Montes Pietatis sint usurarii, nec ne? Ubi sciendum. Montes Pietatis in Italia, & alijs pluribus locis esse usitatos, & dici Æraria publicè constituta, ut ad ea indigentes quasi ad montem refugium habeant, ne magis ab Usurarijs, præsertim Judæis, opprimantur. Cùm enim per Judæorum immoderatas Usuras (utpote qui pro singulis florenis mutuo datis solent unum circiter crucigerum per singulas hebdomadas exigere, sicque lucrum usurarium per anni decursum fermè exæquet sortem principalem) pauperes plurimùm fuerint pressi: plures successivè celeberrimi Concionatores ex Ordine Fratrum Minorum, ut B. Jacobus de Marchia, Bernardinus de Felto, aliique Viri doctrinâ & sanctitate celebres, ejusmodi Montes Pietatis publicis suis Concionibus construi, atque institui fecerunt; eâ primùm lege, ut sub sufficiente cautione pignoris præstiti ex ejusmodi Montibus gratis Mutuum pauperibus indigentibus daretur.

R r 3

29. Quia

Ratio mo-
vendi diffi-
cultatem.

29. Quia verò ministri talium Montium Pietatis non poterunt gratis laborare, atque ex ipsis Montibus sustentari congruè non poterant (nam alioquin Summa capitalis brevi deficeret) hinc postmodum pro eorum ministrorum sustentatione, & rerum ad Montes Pietatis pertinentium necessariam conservationem, sine ipsius Montis Pietatis lucro, seu augmento, moderatum aliquid & necessarium (putà, per annum duo, tres, quatuor, aut quinque floreni in centum) à Mutuatarijs præstari, & exigi cœptum fuit. Si autem intra tempus præfinitum Mutuatarij non solvissent debitum, tunc pignus vendebatur, & detractâ sorte, exiguòque illo adjecto, residuum de ælimatione pignoris debitori restituebatur.

Contradi-
ctio non-
nullorum.

30. Contradixerunt multi hujusmodi Montibus Pietatis tanquam usurarijs, eò quòd ultra sortem principalem quidpiam exigeretur: unde controversia ista ad Sedem Apostolicam iteratò fuit devoluta. Verùm hujusmodi Montes Pietatis per diversos secessivè Summos Pontifices, ac tandem in Concilio Lateranensi, Sessione 10. per Leonem X. fuerunt solemniter approbati tanquam liciti, & omni specie mali carentes, ut patet ex ejusdem Bulla, *Cùm inter nonnullos*, in dicto Concilio edita. Hinc

Montes Pie-
tatis sunt li-
citi, & pij.

31. Resp. Montes Pietatis liciti sunt, & pij, non obstante, quòd in debitam ministrorum sustentationem, atque ad Montis necessariam conservationem, modicum quid ultra sortem principalem exigatur. Patet hoc ex definitione citati Concilij Generalis Lateranensis, & approbatione Leonis X. aliorumque Summorum Pontificum. Accedit ratio: quia, quamvis in hujusmodi Montibus Pietatis aliquid detur ultra sortem, id tamen non exigitur, neque datur tanquam lucrum ex Mutuo, sed pro sumptibus necessarijs ad Montis conservationem, & pro stipendio ministrorum, qui Montem administrant, & semper parati esse debent ad mutuandum, ad pignora recipienda, custodiendaque, & conficiendos libros rationum, ceteraque necessaria præstanda. Nam quia *dignus est operarius mercede sua*, ut inquit Christus *Lucæ 10* jure tales à Mutuatarijs sustentari merentur, in quorum gratiam laborant, & inserviunt Monti Pietatis.

QUE-